

วาทกรรมการสร้างสรรค์ในบทเพลง 7 สิงหา ประชาชาติร่วมใจ
ประชาธิปไตยมั่นคง สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.)
A Creative Discourse in The Song “7th Singha
Prachamathi Raumchai Prachathippatai Mankhong”
Produced by The Election Commission of Thailand

สันติ ทิพหนา¹

Santi Thippana¹

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาวาทกรรมการสร้างสรรค์ในบทเพลง “7 สิงหา ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) โดยวิธีการศึกษาวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า วาทกรรมเพลง “7 สิงหา ประชาชาติร่วมใจประชาธิปไตยมั่นคง” มิติทางภาษามีการใช้คำเรียกขาน (System of Address) การอ้างถึง (Referencing) การใช้คำกริยา (Verb Forms) การใช้วัจนกรรม (SpeechActs) และการใช้อุปถัมภ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) ส่วนวาทกรรมเพลง “7 สิงหา ประชาชาติร่วมใจประชาธิปไตยมั่นคง” มิติทางสังคม พบว่ามีการสร้างวาทกรรมการเชิญชวนให้ประชาชนออกไปทำประชามติ การสร้างวาทกรรมความปรองดองและการสร้างวาทกรรมความเป็นประชาธิปไตย

คำสำคัญ: วาทกรรม, การสร้างสรรค์, เพลง 7 สิงหาประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตย
มั่นคง

---

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, โทร. 098-2435877

¹ Lecturer, Major Thai Language Department, Faculty of Education, Roi-Et Rajabhat University, Tel. +6698-2435877

Abstract

This article aimed at studying a creative discourse in the song “7th Singha Prachamathi Raumchai Prachathippatai Mankhong” produced by the Election Commission of Thailand through the qualitative analysis. The results revealed that the language discourse of the song “7th Singha Prachamathi Raumchai Prachathippatai Mankhong” consisted of system of system of address, referencing, verb forms, speech acts, and concept metaphor. For the social discourse, it showed that there is a convincing discourse creation for people to vote in a referendum, a unity discourse creation, and a democracy discourse creation.

Keywords : Discourse, The Song “7th Singha Prachamathi Raumchai Prachathippatai Mankhong”

บทนำ

เพลงเป็นอีกหนึ่งมนต์เสน่ห์ของวรรณกรรม ซึ่งมีอิทธิพลต่อสังคมของมนุษย์ เพราะสามารถ เข้าถึงจิตใจของผู้คนได้อย่างกว้างขวาง กอปรกับมีส่วนช่วยในกระบวนการ ชัดเกล้าจิตใจของคนเราหรือทำให้บุคคลคล้อยตามได้ อันเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อ การดำเนินชีวิตของคนเราอย่างมากสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมอิทธิพลของเพลงมีส่วนสัมพันธ์กับสังคมอย่างแยกกัน ไม่ออก เราจะเห็นว่า เพลงบางครั้งก่อให้เกิดความรู้สึกทั้งผอนคลายสนุกสนานอีกเหิม คล้อยตาม ชักชวน จูงใจ ปลุกใจ เร้าใจ หรือแม้แต่ความรู้สึกอาลัยเศร้าสร้อยได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นแนวเพลงในรูปแบบลูกกรุงสตริงป๊อปปรีอคลุกทุ่ง

เพลงลูกทุ่งในปัจจุบันมีการเผยแพร่ผ่านทางสื่อมวลชนทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต และสื่อที่วางจำหน่ายต่างๆ จึงส่งผลให้เพลง ลูกทุ่งสามารถเผยแพร่ออกไปสู่ชุมชนได้อย่างกว้างไกลโดยใช้เวลาอันรวดเร็ว และแสดง ให้เห็นถึงความนิยมเพลงลูกทุ่งของประชาชนที่มีแนวโน้มที่สูงขึ้น การนำบทเพลง มาใช้เพื่อถ่ายทอดข้อมูลเกี่ยวกับออกเสียงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 ของ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอันจะช่วยลดความตึงเครียดของการรับข้อมูลข่าวสารจากสถานการณ์ดังกล่าวลงได้และเพื่อเป็นการรณรงค์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิใช้เสียงในการลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ประเทศเดินหน้าได้

เพลงรณรงค์การออกเสียงประชามติเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” ซึ่งเผยแพร่โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อให้คนไทยทุกคนมีส่วนร่วมในการออกเสียงรับร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 ในขณะที่สังคมไทยกำลังถกเถียงกันอย่างเข้มข้นในประเด็นปัญหาที่สำคัญยิ่งเรื่องการทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญฉบับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งจะมีผลผูกพันทางกฎหมายในการกำหนดเงื่อนไขความสัมพันธ์ทางอำนาจของผู้คนในสังคมไทยต่อไปอีกหลายปี เรื่องที่ดูเหมือนจะเป็นเรื่องเล็กน้อยของเพลงประกอบการรณรงค์ประชามติหรือเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” ก็กลายมาเป็นประเด็นถกเถียงที่เข้มข้นเผ็ดร้อนไม่แพ้กัน เพราะเนื้อหาในเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” ได้ก่อให้เกิดคำถามและข้อวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนจำนวนมาก (Monthatip Krisana, 2016)

ผู้เขียนจึงมุ่งศึกษาวาทกรรมการสร้างสรรคิโนบทเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) โดยใช้หลักการวิเคราะห์วาทกรรมมิติทางด้านภาษา การวิเคราะห์ วาทกรรมมิติทางสังคม ผู้ศึกษาจะศึกษาด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารเพื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบของวาทกรรมผู้เขียนวิเคราะห์วาทกรรมโดยอาศัยแนวคิดวาทกรรม เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) ตามแนวคิดของนอร์แมนแฟร์คลัฟฟ์ในการวิเคราะห์ข้อความ (Text) ในการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ ผลการศึกษา ปรากฏดังนี้

วาทกรรมในมิติทางภาษาในบทเพลง 7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง

วาทกรรมในมิติทางภาษา คือ การเลือกใช้คำหรือภาษาเพื่อสื่อความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความต้องการหรือเหตุการณ์หรือสิ่งที่มีขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วในสังคม

1. การเรียกขาน (System of Address)

การเรียกขานเป็นกลวิธีทางศัพท์ที่ใช้สื่อแทนบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งในแต่ละสังคมวัฒนธรรมอาจมีระบบการเรียกขานไม่เหมือนกันหรือแม้แต่ในบางสถานการณ์ของ

การสื่อสารก็อาจใช้การเรียกขานต่างกันได้ขึ้นอยู่กับว่าผู้พูดต้องการแสดงความสัมพันธ์กับผู้ฟังในลักษณะใดซึ่งการเรียกขานนี้สามารถสะท้อนให้เห็นทัศนคติทั้งในด้านบวกและด้านลบของผู้ส่งสารต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่กล่าวถึงการใช้คำศัพท์เพื่อเรียกขานจึงมิใช่เป็นเพียงลักษณะทางภาษาเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึงระบบคิดและวิถีปฏิบัติที่มีในสังคมนั้นๆ อีกด้วย Angkaphanichkit, Chanthima. (2014) เมื่อพิจารณาตัวบทในเพลง “7 สิงหา ประชามติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” เป็นปรากฏการณ์การเรียกขานด้วยการเลือกใช้คำที่แสดงสถานภาพและบทบาทของผู้ร่วมสื่อสาร ดังนี้

1.1 การใช้คำแสดงสถานภาพระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารด้วยคำว่า “พี่น้อง” ดังตัวอย่างเนื้อเพลง ดังนี้

“ขอเชิญ**พี่น้อง**ทุกคนไปลงประชามติ
พี่น้องทุกคนไปลงประชามติ”

“**พี่น้อง**อีสานบ้านเฮา
อย่าให้ใครเขาชี้ซ้ายชี้ขวา”

“**พี่น้อง**ชาวเหนือหมู่เฮา
อย่าฮือใครเขาชักจูงต๋ำ”

(เพลง “7 สิงหา ประชามติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

จากเนื้อเพลงข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้ประพันธ์เพลงใช้คำแสดงสถานภาพระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารด้วยคำว่า พี่น้อง 4 ครั้ง โดยในคำว่า พี่น้อง (ภาษาทางภาคเหนือ) หมายถึง พี่น้อง นั่นเอง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ฉันท์พี่น้อง และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

1.2 การใช้คำสรรพนามแสดงสถานภาพของผู้ส่งสารบุรุษที่ 1 ด้วยคำว่า “เรา” ดังตัวอย่าง เนื้อเพลงดังนี้

“เราต้องร่วมมือ ร่วมใจ**คำจูน**”

“**น้อง**อีสานบ้านเฮา”

“**เฮา**คนอีสานอย่าให้เฒ่าตัวได้”

“สรรสร้าง**บ้านเฮาเมืองเฮา**”

(เพลง “7 สิงหา ประชามติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

เนื้อเพลงข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ประพันธ์เพลงใช้คำสรรพนามแสดงสถานภาพระหว่าง ผู้ส่งสารในบุรุษที่ 1 ด้วยคำว่า “เรา” และ คำว่า “เฮา” (ภาษาอีสานและภาษาเหนือ) แปลว่า “เรา” เพื่อใช้เรียกขานในบางสถานการณ์ คำต่างกันแต่มีความหมายเดียวกันเพื่อเป็นการสื่อสารไปยังผู้รับสารได้ง่ายและเข้าถึงกลุ่มคนฟังได้ง่ายมากขึ้น ซึ่งการเรียกขานนี้สามารถสะท้อนให้เห็นทัศนคติต่อความสัมพันธ์ของคนในชาติ การใช้คำศัพท์เพื่อเรียกขานจึงมิใช่เป็นเพียงลักษณะทางภาษาเท่านั้นแต่ยังแสดงให้เห็นถึงระบบคิดและวิถีปฏิบัติ ที่มีในสังคมนั้นๆ ที่มีความสัมพันธ์ในระบบเครือญาติอีกด้วย และเป็นการแสดงถึงมุมมองที่บ่งชี้ตัวตนและสถานภาพระหว่างผู้ร่วมสื่อสารที่มีบทบาทเป็นผู้อยู่ภายใต้การปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีสิทธิลงประชามติ ปรำรงรัฐธรรมนูญ ปี 2559 ผ่านคำเรียกขานนั้น

1.3 การใช้คำนาม ดังตัวอย่างเนื้อเพลง ดังนี้

“บ้านเมืองจะก้าวรุกไป”

“หน้าที่ของชาวไทย”

“คนไทยบานสะพรั่ง”

“ประชาธิปไตยมั่นคง”

(เพลง “7 สิงหา ประชาชนตรึงใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

เนื้อเพลงข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้ประพันธ์เพลงใช้คำนาม เช่น “บ้านเมือง” “ชาวไทย” “คนไทย” และ “ประชาธิปไตย” เป็นต้น เพื่อสื่อถึงการหลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาชน ซึ่งก็คือ ผู้รับสารด้วยคำว่า บ้านเมือง คนไทย และ ประชาธิปไตย อันประกอบด้วยสถาบันศาสนาพระมหากษัตริย์และประชาชนการใช้คำในลักษณะนี้เป็นการใช้คำให้ผู้รับสารได้ตระหนักถึงความเป็นบ้านเมืองไทยที่ต้องการให้บ้านเมือง จะต้องก้าวไปข้างหน้าในระบบวิถีแห่งประชาธิปไตย มีกฎหมายรัฐธรรมนูญอันสมบูรณ์ที่สุด และคนไทยทุกคนเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย ประชาธิปไตยจึงจะกลับมาโดยเร็ว และใช้เรียกขานเพื่อตอกย้ำทัศนคติของผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารถึงสิ่งที่เป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทุกคน

2. การอ้างอิง (Referencing)

การอ้างอิงเป็นการใช้คำเพื่อบ่งชี้ลักษณะสถานภาพและตัวตนของผู้ที่ถูกกล่าวอ้างถึงและเป็นการแสดงมุมมองของผู้ส่งสารที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือบุคคลที่กำลังกล่าวถึง

โดยการใชักรวิธีการอ้างถึงอาจประกอบไปด้วยคำ คำเดียววลีหรือประโยคก็ได้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระและมุมมองของผู้ส่งสารในสถานการณ์ของการสื่อสารนั้นๆ การอ้างถึงจะมีลักษณะใกล้เคียงกับการใช้ชื่อและการเรียกชื่อ (Name and Naming) เพียงแต่การอ้างถึงนั้น จะใช้คำบ่งชี้ต่างๆ เช่นนี้นั้นโน้นแทนการกล่าวถึงชื่อโดยตรงเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการกล่าวถึงในตัวบทได้อย่างต่อเนื่องเมื่อพิจารณาตัวบทในเพลง “7 สิงหา ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” พบว่า มีการอ้างถึง (Referencing) คำว่า “รัฐธรรมนูญ” “สังคมปรองดอง” “บ้านเมือง” “พลเมืองดี” “ชาวไทย” “ชาติ” “หกลีบห้าล้านใจ” เป็นต้นดังตัวอย่างเนื้อเพลง

“รัฐธรรมนูญ เป็นกติกานำมาซึ่งรากฐานแห่งการปรองดอง”

“รักกันฉันท์ที่ฉันท์น้อง สังคมปรองดอง มั่นคงอบอุ่น”

“บ้านเมืองจะก้าวรุกไป เราต้องร่วมมือ ร่วมใจค้ำจุน”

“ปลองประชาชาติ เป็นพลเมืองดี หน้าที่ของชาวไทย”

“ร่วมสร้างประวัติศาสตร์ ช่วยนำพาชาติ ให้เจริญก้าวไกล”

“ดอกไม้ประชาธิปไตย หกลีบห้าล้านใจ คนไทยบานสะพรั่ง”

(เพลง “7 สิงหา ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

ตัวเนื้อเพลงข้างต้น จะเห็นได้จากการอ้างถึง (Referencing) คำว่า “รัฐธรรมนูญ” ของราชอาณาจักรไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข โดยผู้แต่งได้อ้างถึงกฎหมายอันสูงสุดของประเทศจัดทำขึ้นเพื่อให้ทุกคนยอมรับ และต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศ ส่วนคำว่า “สังคมปรองดอง” เพื่อสื่อถึงคนไทยทั้งประเทศให้มีความรักสามัคคีสมานฉันท์ปรองดอง และเพื่อเน้นย้ำว่าหากสังคมปรองดอง ประเทศชาติ ก็จะอยู่รอดปลอดภัย ปราศจากความขัดแย้งของคนในชาติ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ขอเพียงให้สามัคคีทุกคน ในชาติเป็นหนึ่งเดียวได้ นอกจากนี้ คำว่า “บ้านเมือง” ยังเป็นการอ้างถึงบ้านเมืองที่จะเดินหน้าต่อไป หากทุกคนร่วมมือร่วมใจกัน บ้านเมืองก็จะสุขสงบสันติ เช่นเดียวกับคำว่า “พลเมืองดี” เป็นการอ้างถึงการเป็นพลเมืองที่ดี ที่จะช่วยส่งเสริมความดี การรักษาสีทหน้าทีของตนเอง และการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด เพื่อสร้างเสริมการเป็นพลเมืองที่ดี ในทำนองเดียวกันกับคำว่า “ชาวไทย” เป็นการอ้างถึงหน้าที่ของชาวไทยที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

และกฎระเบียบทางสังคม ขณะนี้คำว่า “ชาติ” เป็นการอ้างถึงความเป็นชาติไทยที่ต้องเป็นปึกแผ่น เพื่อเน้นย้ำให้คนในชาติตระหนักถึงความรักชาติไทย ร่วมกันนำพาชาติให้เจริญก้าวหน้า และคำว่า “หกลีบ ห้าล้านใจ” เป็นการอ้างถึงประชาชนไทยจำนวนหกสิบล้านคนที่มีสิทธิในการออกเสียงประชามติ รับร่างรัฐธรรมนูญเพื่อความเป็นประชาธิปไตยของคนไทยหกสิบล้านคน ต้องออกมาใช้สิทธิของตนเอง

3. การใช้คำกริยา (Verb Forms)

Angkaphanichkit, Chanthima. (2014) ; Earmanont Chanthima, (2006) ได้ชี้ให้เห็นกลวิธีทางศัพท์ที่เกิดขึ้นจากการใช้คำกริยาในแง่ที่ว่า การใช้คำกริยาหรือการแสดงการกระทำ (Doing) เป็นวิธีการใช้คำศัพท์แสดงสภาพเหตุการณ์การกระทำ ความคิดความรู้สึกของผู้ร่วมสื่อสารเช่นเดินกินหัวเราะร้องไห้เสียใจเห็นด้วยไม่เห็นด้วย โดยการวิเคราะห์การใช้คำกริยาในตัวบทประเภทต่างๆ จะพิจารณาจากการใช้คำหรือวลีที่แสดงกิจกรรมหรือการกระทำที่ปรากฏอยู่ในตัวบทพร้อมกับการพิจารณาคำที่สัมพันธ์กับคำกริยานั้นๆ ด้วยการพิจารณาที่การกระทำ มีความสำคัญในการทำ ความเข้าใจสิ่งที่กล่าวถึงว่ามีตัวตนในสถานะอย่างไรในท่ามกลางการสื่อสารของบุคคล เช่น ในฐานะของผู้กระทำ (activated) หรือผู้รับสภาพการกระทำ (Passivated) เมื่อพิจารณาตัวบทในเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” พบว่ามีการใช้คำกริยา (Verb Forms) เพื่อแสดงสภาพของผู้สื่อสาร ซึ่งหมายถึง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในฐานะผู้กระทำ ดังปรากฏในตัวอย่างเนื้อเพลงดังนี้

- “กกต.ขออรรถรงค์ขอเชิญพี่น้องทุกคนไปลงประชามติ”
- “เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ คำตอบอยู่ที่คุณใช้วิจารณญาณ”
- “อย่าให้ใครเขาชี้ซ้ายชี้ขวา”
- “ใช้สติพิจารณา เนื้อหาถ้อยความ หลักการสำคัญ”
- “ออกไปใช้เสียงใช้สิทธิ์ ร่วมรับผิดชอบบ้านเมืองนำกัน”
- “ปึกษิตัดคนได้แหล่งได้ รักประชาธิปไตย รักความเสรี”
- “พี่น้องชาวเหนือหมู่เฮาอย่าฮือใครเขาชักจูงตี้นำ”
- “ต้องหมั่นเรียนรู้ติดตาม ศึกษาเนื้อความเชื่อมั่นกระจ่าง”

(เพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

เนื้อเพลงข้างต้น จะเห็นได้จากการใช้คำกริยา (Verb Forms) เช่น “กต. ขอรณรงค์ขอเชิญพี่น้อง ทุกคนไปลงประชามติ” มีการใช้กลวิธีการใช้คำกริยา เพื่อแสดงสภาพของผู้ส่งสารซึ่งหมายถึงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในฐานะของผู้กระทำเพื่อเป็นการรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิออกเสียงลงประชามติโดยสื่อสารกับผู้ร่วมสื่อสารซึ่งหมายถึงประชาชนทุกคนในประเทศไทย การใช้กริยาวลีที่ว่า “เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ คำตอบอยู่ที่คุณใช้วิจารณญาณ”, ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้รับสารถึงการที่จจะรับร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่รับก็ขึ้นอยู่กับ วิจารณญาณของประชาชน รวมถึงการใช้คำกริยาวลี “อย่าให้ใครเขาชี้ซ้ายชี้ขวา” “ใช้สติพิจารณา” และ “ออกไปใช้เสียงใช้สิทธิ์” นอกจากนี้การใช้คำกริยาเพื่อแสดงสภาพของผู้กระทำดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นผู้ส่งสารยังเลือกใช้คำกริยาเพื่อแสดงสภาพของผู้รับการกระทำและผู้ที่ถูกกล่าวถึงซึ่งความหมายในดับทศคือ ต้องร่วมกันรับผิดชอบบ้านเมืองซึ่งเป็นของประชาชนทุกคน และการใช้คำกริยาวลีที่ว่าต้องมี ความเป็นประชาธิปไตยและรักความเสรี ดังอย่างเนื้อเพลง “ร่วมรับผิดชอบบ้านเมือง นำกัน”, และ “รักประชาธิปไตยรักความเสรี” ส่วนการใช้คำกริยาวลี “อย่าฮือใครเขา ชักจูงต้อนา” “ต้องหมั่นเขียนฮู้ติดตาม” “ศึกษาเนื้อความเอื้อมันกระจ่าง” ล้วนเป็น คำกริยาใช้สื่อความหมายไปยังผู้รับสารเพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาข้อมูลสิทธิในการลงประชามติ ไม่ให้ใครมาชักชวนหรือชี้นำในทางที่ไม่ถูกไม่ควร หรือให้ข้อมูลที่บิดเบือนไปจากความจริง เพื่อให้เป็นลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมมากที่สุด

4. การใช้วัจนกรรม (Speech Acts)

การใช้ภาษาที่แสดงเจตนาบางอย่างของผู้ส่งสารที่ต้องการสื่อไปถึงผู้รับสาร โดยตรงเพื่อให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ การขอร้องการเตือนการสัญญา เป็นต้น เมื่อพิจารณาดับทศในเพลง “7 สิงหาคม ประชาคมติร่วมมือ ประชาธิปไตยมั่นคง” พบว่ามีการใช้วัจนกรรม (Speech Acts) ดังนี้

“กต.ขอรณรงค์ขอเชิญพี่น้องทุกคนไปลงประชามติ”

“บ้านเมืองจะก้าวรุกไปเราต้องร่วมมือ ร่วมใจค้ำจุน”

“เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ คำตอบอยู่ที่คุณใช้วิจารณญาณ”

“อย่าให้ใครเขาชี้ซ้ายชี้ขวา”

(เพลง “7 สิงหาคม ประชาคมติร่วมมือ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

เนื้อเพลงข้างต้น จะเห็นได้จากการใช้วัจนกรรม (Speech Acts) ได้แก่ “กกด. ขอรณรงค์ขอเชิญพี่น้องทุกคนไปลงประชามติ” โดยใช้คำว่า “ขอ” เป็นการใช้วัจนกรรมในเชิงขอร้องและขอเชิญให้ออกไปใช้สิทธิในการออกเสียงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ขอร้องให้ร่วมมือร่วมใจในการออกไปใช้สิทธิดังกล่าว ส่วนคำว่า “อย่า” เป็นการใช้วัจนกรรมในการตักเตือนว่าการใช้สิทธิในการรับร่างหรือไม่รับ เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบอยู่ที่ประชาชนที่จะตัดสินใจโดยใช้วิจารณญาณของประชาชนเอง ดังตัวอย่างเนื้อเพลง “อย่าให้ใครเขาชี้ซ้ายชี้ขวา” ทั้งนี้เป็นการใช้ วัจนกรรมเพื่อแสดงไปยังผู้รับสารหรือแสดงถึงความรู้สึกอยากให้ประชาชนคล้อยตามสารที่ได้รับฟังได้

5. การใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ (Conceptual Metaphor)

การใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์จัดอยู่ในประเภทของการใช้ความเปรียบให้สิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยการนำสองสิ่งที่แตกต่างกันแต่มีคุณสมบัติร่วมกันมาทำให้เกิดมนทัศน์ว่าสองสิ่งนั้นมีลักษณะอย่างเดียวกันซึ่งเป็นกลวิธีทางภาษาที่ผู้ส่งสารใช้สื่อสารเพื่อให้ผู้รับสารเกิดจินตภาพบางอย่างจากการวิเคราะห์ที่ดับทพบว่ามีการใช้อุปลักษณ์เชิงมนทัศน์ปรากฏอยู่ดังตัวอย่างเนื้อเพลง ดังนี้

“กกด ขอรณรงค์ ขอเชิญพี่น้องทุกคนไปลงประชามติ พี่น้องทุกคนไปลง
 ประชามติปักซีใต้คนใต้แหล่งใต้ รักประชาธิปไตย รักความเสรี
 ไปลงประชามติ เป็นพลเมืองดี หน้าที่ของชาวไทย
 ร่วมสร้างประวัติศาสตร์ ชุมนำพาชาติ ให้เจริญก้าวไกล
 ดอกไม้ประชาธิปไตย หกลีบห้าล้านใจ คนไทยบานสะพรั่ง”
 (เพลง “7 สิงหา ประชามติร่วมมือ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

เนื้อเพลงข้างต้นจะเห็นได้คำว่า “ดอกไม้ประชาธิปไตย” ซึ่งก็เป็นการเปรียบเทียบประชาธิปไตยเป็นดอกไม้เพราะดอกไม้เป็นสิ่งสวยงาม นำดมดมเมื่อดอกไม้เปรียบเป็นประชาธิปไตย ประชาชนทั้งหกสิบห้าล้านคนมารวมพลั้งกันก็จะเกิดพลังอันยิ่งใหญ่ เพราะประชาชนคนไทยทุกคนมีวุฒิภาวะทั้งทางด้านอารมณ์ สังคม และภาวะในการตัดสินใจ มีเสรีภาพ และมีวิจารณญาณ สามารถที่จะร่วมมือร่วมใจกัน ในการสร้างประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ด้วยการกระทำของคนทุกคนในชาติ ประชาธิปไตยที่คนไทยได้ร่วมกันสร้างในครั้งนี้ จะเป็นประชาธิปไตยที่เป็นสิ่งสวยงามและบริสุทธิ์

ส่วนการอุปถัมภ์เชิงมนทัศน์ เป็นการมองเพื่อเชื่อมโยงไปถึง “ดอกไม้ประชาธิปไตย” ที่คนไทย ทั้งหกสิบห้าล้านคนร่วมมือร่วมใจกันปลูกขึ้นในประเทศ อันหมายถึง กฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี 2559 อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ที่คนไทยทุกคนต้องรักษาผูกติดการร่วมกัน ร่วมกันดูแลมิให้ใครมาทำลาย และปฏิบัติตามจนสามารถสร้างประชาธิปไตยให้มั่นคงได้ และเพื่อให้ “ดอกไม้ประชาธิปไตย” ออกดอกบานสะพรั่ง อย่างสวยงามอยู่คู่กับคนไทยทั้งประเทศ จนผู้รับสารเกิดมนทัศน์ขึ้นในใจของผู้รับสารได้เอง

วาทกรรมในมิติทางสังคมในบทเพลง 7 สิงหาคม ประชาคมดีร่วมใจประชาธิปไตยมั่นคง

วาทกรรมในมิติทางสังคมหมายถึงคำพูดเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดยสังคมหรือกลุ่มที่ยึดครองอำนาจและกลุ่มที่ต่อต้านอำนาจ แต่อยู่ที่กฎเกณฑ์ชุดหนึ่งที่เป็นตัวกำกับให้การพูดนั้นๆ เป็นไปได้มากกว่าจะเป็นเรื่องของข้อเท็จจริงซึ่งอำนาจดังกล่าวนั้นอาจถูกควบคุม เก็บกดปิดกั้นและจัดระเบียบวิถีชีวิตของคนในสังคม

1. การสร้างวาทกรรมการเชิญชวนให้ประชาชนออกไปทำประชาคมดี

บทเพลง “7 สิงหาคม ประชาคมดีร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” ได้ใช้วาทกรรมเชิงอำนาจผ่านการใช้ภาษาในการเชิญชวนให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิในการรับร่างรัฐธรรมนูญด้วยความชอบธรรม ดังตัวอย่างเพลง

“7 สิงหาคม ประชาคมดีร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง

กต ขอรณรงค์ ขอเชิญพี่น้องทุกคนไปลงประชาคมดี

พี่น้องทุกคนไปลงประชาคมดี

รัฐธรรมนูญ เป็นกติกา นำมาซึ่งรากฐานแห่งการปรองดอง

(เพลง “7 สิงหาคม ประชาคมดีร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

เนื้อเพลงข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการสร้างวาทกรรมเชิญชวนเชิงอำนาจปกครองประเทศ ที่จะใช้บทเพลงผ่านภาษาในการเชิญชวนประชาชนออกมาร่วมประชาคมดี ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต้องได้รับฟังเสียงประชาชนและความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ประชาชนจะเป็นผู้ใช้วิจารณญาณส่วนตัวในการตัดสินใจในประชาคมดีเอง ซึ่งประชาชนมีสิทธิที่จะเลือกทางใดทางหนึ่งก็ได้

2. การสร้างวาทกรรมความปรองดอง

การสร้างวาทกรรมความผ่านบทเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” จากการศึกษาพบว่ามีการสร้างปรากฏการณ์วาทกรรมปรองดองดังเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า

“รัฐธรรมนูญ เป็นกติกา นำมาซึ่งรากฐานแห่งการปรองดอง
รักกันฉันท์ที่ผืนดินนี้ สัจคมปรองดอง มั่นคงอบอุ่น
บ้านเมืองจะก้าวรุกไป เราต้องร่วมมือ ร่วมใจค้ำจุน”
(เพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

บทเพลงดังกล่าวข้างต้นมีการสร้างวาทกรรมความปรองดองผ่านบทเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” โดยกล่าวถึงหากมีการรับร่างรัฐธรรมนูญแล้ว จะนำมาซึ่งรากฐานแห่งความปรองดอง มีความรักสามัคคีที่รักน้อง สัจคมมีความปรองดอง และเกิดความมั่นคงและอบอุ่น ซึ่งเป็นการสร้างวาทกรรมความปรองดองขึ้นภายใต้บทเพลงดังกล่าว ยิ่งไปกว่านั้นคือ การสร้างความปรองดองนั้นจะนำไปสู่บ้านเมืองที่จะต้องก้าวต่อไป

3. การสร้างวาทกรรมสร้างความเป็นประชาธิปไตย

การสร้างวาทกรรมสร้างความเป็นประชาธิปไตยผ่านบทเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” จากการศึกษาพบว่ามีการสร้างปรากฏการณ์ความเป็นประชาธิปไตย ดังตัวอย่างเนื้อเพลงตอนหนึ่งว่า

“บ้านเมืองจะก้าวรุกไป เราต้องร่วมมือ ร่วมใจค้ำจุน
ร่วมสร้างประวัติศาสตร์ ช่วยนำพาชาติ ให้เจริญก้าวไกล
ดอกไม้ประชาธิปไตย หกสิบห้าล้านใจ คนไทยบานสะพรั่ง
หนึ่งเสียง หนึ่งใจ หนึ่งพลัง สรรสร้างบ้านเฮาเมืองเฮา”
(เพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง”)

เนื้อเพลงดังกล่าวข้างต้นมีการสร้างวาทกรรมสร้างความเป็นประชาธิปไตยผ่านบทเพลง “7 สิงหาคม ประชาชาติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” โดยกล่าวถึงหากประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญที่สมบูรณ์แล้ว บ้านเมืองจะก้าวต่อไป และอยากให้ประชาชน

ทุกคนร่วมสร้างประวัติศาสตร์ในการออกมาใช้สิทธิประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 ซึ่งรัฐธรรมนูญจะช่วยนำพาชาติให้เจริญก้าวหน้าไกลเท่าเทียมอารยประเทศ เกิดประชาธิปไตยแบ่งบาน โดยเรียกร้องให้ประชาชนทั้งหลายลุกขึ้นมาใช้สิทธิของตนเอง คนไทยทั้งหลายลุกขึ้นมา จะมีความเป็นเจ้าของรัฐธรรมนูญ มีความรักและหวงแหนรัฐธรรมนูญ ปี 2559 และมีจิตใจรักความเป็นประชาธิปไตยอย่างสูงสุด

บทสรุป

การศึกษาวาทกรรมการสร้างสรรคในบทเพลง 7 สิงหาคม ประชาคมติร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

ในมิติทางภาษา มีการใช้คำเรียกขาน มีการใช้คำแสดงสถานภาพระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีการใช้คำสรรพนามแสดงสถานภาพของผู้ส่งสารบุรุษที่ 1 และการใช้คำนาม ส่วนการอ้างถึง (Referencing) โดยกล่าวอ้างถึง รัฐธรรมนูญ สังคมปรองดอง บ้านเมือง พลเมืองดี ชาวไทย ด้านการใช้คำกริยา (Verb Forms) มีการใช้คำกริยาได้แก่ ขอรณรงค์ขอเชิญ, เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ คำตอบอยู่ที่คุณใช้วิจารณญาณ ฯลฯ ด้านการใช้วจนกรรม (Speech Acts) ในเชิงขอร้องให้ออกไปใช้สิทธิในการออกเสียงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ ขอร้องให้ร่วมมือร่วมใจ และตักเตือนให้ใช้วิจารณญาณ นอกจากนี้ยังมีการใช้อุปลักษณเชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor) มีการเปรียบเทียบคนไทยเปรียบเป็นดอกไม้ประชาธิปไตย เพราะประชาชนคนไทยทุกคนมีวุฒิภาวะ มีเสรีภาพ และมีวิจารณญาณ ในการสร้างสรรคประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ด้วยการกระทำของคนทุกคนในชาติ

ในมิติทางสังคม พบว่า การสร้างวาทกรรมการเชิญชวนให้ประชาชนออกไปทำประชามติ ผ่านบทเพลง 7 สิงหาคม ประชาคมติร่วมใจประชาธิปไตยมั่นคงโดยใช้วาทกรรมเชิงอำนาจผ่านการใช้ภาษาในการเชิญชวนให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิในการรับร่างรัฐธรรมนูญด้วยความชอบธรรม มีการสร้างวาทกรรมความปรองดองผ่านบทเพลง 7 สิงหาคม ประชาคมติร่วมใจประชาธิปไตยมั่นคง โดยกล่าวถึงหากมีการรับร่างรัฐธรรมนูญแล้ว จะนำมาซึ่งรากฐาน แห่งความปรองดอง มีความรักสามัคคีรักพี่น้อง สังคมมีความปรองดอง และเกิดความมั่นคงและอบอุ่น ซึ่งเป็นการสร้างวาทกรรมความปรองดองขึ้น

การส้างวาทกรรมความเป็นประชาธิปไตยผ่านบทเพลง “7 สิงหา ประชามติ ร่วใจประชาธิปไตยมั่นคง” โดยกล่าวถึงหากประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญที่สมบูรณ์แล้ว บ้านเมืองจะก้าวต่อไป จึงอยากให้ประชาชนทุกคนร่วมส้างประวัติศาสตร์ในการออกมา ใช้สิทธิ์ประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2559 ซึ่งรัฐธรรมนูญจะช่นำพาชาติให้เจริญ ก้าวไกลเท่าเทียมอารยประเทศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Buckwalter et al. (1985) กล่าวว่ การลดความรุนแรงด้วยการใช้ดนตรีและบทกวีมีความสอดคล้องกับการใช้ดนตรีบำบัดในผู้ป่วยเช่นการศึกษาที่พบว่าดนตรีมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางร่างกายและจิตใจของมนุษย์สามารถนำมาใช้ร่วมกับการรักษาทางการแพทย์ ได้ผลดีในเรื่องความเจ็บปวดลดความวิตกกังวลความกลัวเพิ่มกำลังการเคลื่อนไหว ส้างแรงจูงใจให้เกิดสติความนึกคิดอารมณ์และจิตใจที่ดีช่นำทำให้ร่างกายสดชื่น แข็งแรงผ่อนคลายและเป็นสุขได้และยังสอดคล้องกับ Thongwachira Chutima (2011) กล่าวถึงการใช้นิตริบำบัดสามารถนำทั้งดนตรีประเภทบรรเลง และประเภทบทเพลง ที่มีคำร้องมาใช้โดยเฉพาะในบทเพลงซึ่งมีเนื้อหาที่ไพเราะ โดยการเลือกสรรภาษาและ ถ้อยคำที่บรรจุลงในท่วงทำนองของดนตรีเพื่อหลอมรวมให้เป็นบทเพลงบทเพลงแต่ละ เพลงนั้น ผู้ประพันธ์ย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารทรรศนะ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปยังผู้ฟัง ซึ่งก็คือผู้รับสาร เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามที่ผู้ส่งสารมุ่งหวังโดยอาศัยคุณลักษณะสำคัญ อันได้แก่ การสรรหาถ้อยคำที่มีความหมายและความไพเราะของเสียงสัมผัสคล้องจอง ประกอบกับรูปแบบ โครงสร้างประโยคที่มีความกระชับไม่ซับซ้อนมาผสานเข้ากับท่วงทำนอง ที่นอกจากจะสามารถทำให้ผู้รับสารจดจำได้ง่ายยังทำให้เกิดความคงทนด้านความจำ ของผู้รับสารได้ดี

วาทกรรมการส้างสรรค้ภาษาผ่านบทเพลง “7 สิงหา ประชามติ ร่วใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ซึ่งจัดอยู่ใน ประเภทวรรณกรรมที่ต้องอาศัยการสื่อสารผ่านภาษาขึ้นมาขึ้นหนึ่ง จึงเปรียบเสมือน การส้าง “วาทกรรม” ขึ้นมาชุดหนึ่งเช่นกันกล่าวคือผู้ประพันธ์เพลงจะมีอำนาจใน การเลือกส้างสรรค้เลือกนำเสนอหรือเลือกปิดกั้นอุดมการณ์บางอย่างจนอาจกล่าว ในอีกแง่มุมหนึ่งได้ว่าแท้ที่จริงแล้ว “วรรณกรรม” ก็คือภาคปฏิบัติการของวาทกรรม เหตุเพราะวรรณกรรมย่อมสัมพันธ์และเป็นเครื่องมืออย่างใด อย่างหนึ่งของสังคม ปัญหาจึงมักอยู่ที่ว่วรรณกรรมเป็นเครื่องมือของใครใครเป็นผู้รจนาและรจนาเพื่อ

รับใช้ไครวรรณกรรมยอมเปลี่ยนแปลงไปตามกฎเกณฑ์การพัฒนาสังคมมนุษย์เคลื่อนไหวไปทางไครวรรณกรรมก็พัฒนาไปตามทางนั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Wiphawaphinyo Phatthira, 2015 :158)

อย่างไรก็ตาม วาทกรรมการสร้างสรรคภาษาผ่านบทเพลง “7 สิงหาคม ประชาคมดีร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) โดยมีเนื้อหาส่วนใหญ่กล่าวถึงการเชิญชวนประชาชนคนไทยที่มีสิทธิในการออกเสียงลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศด้วยเหตุนี้วาทกรรมบทเพลง “7 สิงหาคม ประชาคมดีร่วมใจ ประชาธิปไตยมั่นคง” สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) สามารถเข้าถึงถึงกลุ่มคนฟังเพลงได้ทุกเพศทุกวัย ตั้งแต่กลุ่มชนชั้นสูงถึงกลุ่มคนชั้นรากหญ้า ได้แก่ ขุนนาง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจครู ขาวนากรรมกร นักศึกษา ดึงเกหรือลูกจ้าง คนขับสามล้อ เป็นต้น โดยเป็นการย้าเตือนคนไทยทุกคนที่มีสิทธิในการลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญให้ออกมาใช้สิทธิของตนเองเพื่อให้ประเทศชาติเดินหน้าต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Angkaphanichkit, Chanthima. (2014). *Text Analysis*. Bangkok: Thammasart University.
- Buckwalter, K., Hartsoc, J. & Gaffney, J. (1985). *Music therapy*. In Bulechek, G. And McCloskey, J. (Eds.), *Nursing interventions: Treatments for nursing diagnoses*. Philadelphia: Saunders.
- Chareonsin-Olal, Chairat. (1999). *Discourse Development*. Bangkok: Wiphasa.
- Earmanont, Chanthima., Editor. (2006). “Editorial” in *Social Discourse Perspectives*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- _____. (2006). *A Discourse Study of HIVs patients in Thai society regarding Critical*. (Discourse Analysis). Dissertation, Chulalongkorn University.
- Foucault, M. (1972). *The Archaeology of Knowledge*. New York: Pantheon Book.

- Monthatip, Krisana. (2016). *What Does the Song “7th Singha Prachamati Ruamjai Prachatippathai Mankhong” Tell Thai People about ECT.?* Retrieved June 19, 2016, from <http://prachatai.com/journal/2016/06/66288>
- Thippana, Santi. (2016). Discourse Analysis Inside a Song Composed by National Council for Peace and Order (NCPO) towards Thai Nationalism. *Journal of the Way Human Society*, 4(1).
- Thongwachira, Chutima. (2011). The Effect of Nursing Intervention by Using Music and Environment Adjustment on Agitated Behaviors of The Dementia Elderly. *Journal of Gerontology and Geriatric Medicine*, 12(2), 1-14.
- Wiphawaphinyo, Phatthira. (2015). Language Strategy Occur in Songs Composed by National Council for Peace and Order (NCPO). *Journal of Liberal Art*, 15(2).